

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง "ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน" เป็นการศึกษาวิจัยซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน 2) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน 3) เพื่อเสนอแนวทางการลดผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน

โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวิธีการดำเนินการวิจัยเพื่อการพัฒนา (research and development) มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 แนวทางการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied research) เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (mixed methods research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน และวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) และใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน โดยมีผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ นักศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสังคมออนไลน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชน และผู้เชี่ยวชาญด้านผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จะถูกนำไปวิเคราะห์ใน 2 รูปแบบ คือ 1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และ 2) การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดระเบียบวิธีวิจัยสำหรับการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ และได้ข้อมูลหลายส่วนครบถ้วนประกอบกัน ให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน โดยการวิจัยแต่ละประเภทมีลักษณะดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ถึงลักษณะข้อมูลส่วนบุคคล พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่เกิดขึ้นของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ ซึ่งรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผลการวิเคราะห์ จะได้กล่าวในลำดับต่อไป

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีศึกษาวิจัยดังนี้

1) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน และจัดทำแนวทางการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ โดยมีการใช้ประเด็น/แนวคำถามกว้างๆ เพื่อกระตุ้นให้คู่สนทนาเล่าเรื่องราวอย่างมีเป้าหมาย ผู้สัมภาษณ์มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ถูกสัมภาษณ์ในลักษณะเป็นคู่สนทนา โดยมีการใช้ทักษะการสื่อสาร สร้างการสนทนาอย่างมีเป้าหมาย โดยผู้วิจัยมีการสัมภาษณ์บุคคลซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ที่เป็นตัวแทนจากหน่วยงานมหาวิทยาลัยภาครัฐ ภาคเอกชน นักวิชาการ หน่วยงานด้านเด็กและเยาวชน และผู้ทำงานเกี่ยวกับการกำกับดูแลผลกระทบจากสื่อสังคมออนไลน์ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชนในมณฑลไห่หนาน จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) หน่วยงานมหาวิทยาลัยภาครัฐบาล/หน่วยงานใน

กำกับ 2) หน่วยงานภาคเอกชน 3) นักวิชาการผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเด็กและเยาวชน 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อสังคมออนไลน์

3) การสังเคราะห์ (Synthesis) โดยวิธีการดังนี้ 1) นำผลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับประเด็นพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ 2) นำผลจากการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์, ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ มาสรุปเพื่อจัดทำเป็นแนวทางการลดผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน

3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ

3.2.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนานที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยของมณฑลไห่หนาน ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย Haikou University of Economics, Hainan Normal University, Hainan Medical University, Sunya University, และ Qiongzhou University โดยมีนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2567 รวมจำนวน 155,883 คน (สำนักงานศึกษามณฑลไห่หนาน , 2567)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรที่เป็นนักศึกษาและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาแยกเป็นมหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน

ที่	ชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัด จันทบุรี	จำนวนนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. 2566
		ประชากร (คน)
1	Haikou University of Economics, University	23,913
2	Hainan Normal University,	36,109
3	Hainan Medical University,	28,727
4	Sunya University,	33,612
5	Qiongzhou University	33,522
รวม		155,483

ที่มา: กลุ่มงานศึกษาสำนักงานการศึกษามณฑลไห่หนาน (2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนานที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ในมณฑลไห่หนาน ประกอบด้วย 1) Haikou University of Economics 2) Hainan Normal University 3) Hainan Medical University 4) Sunya University 5) Qiongzhou University

โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 ตามสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม
 N แทน จำนวนหน่วยประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด
 e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนของการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ 0.05 จึงแทนค่าในสูตรได้ ดังนี้

เมื่อแทนค่าตามสูตร

$$\begin{aligned} n &= 155,483 / [1 + 155,483^{(0.05)^2}] \\ &= 155,483 / [155,483^{(0.0025)}] = 399.98 \\ &= 400 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้นในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดตัวอย่างไว้ ไม่น้อยกว่า 400 คน

3.2.2 วิธีการเลือกตัวอย่าง

วิธีการเลือกตัวอย่างของงานวิจัยนี้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน (ตามที่ได้ดำเนินการแล้วในข้อ 3.2.1)

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มตัวอย่างขั้นแรก ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling)

$$\text{จำนวนนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย} \times \frac{400}{\text{จำนวนนักศึกษาในมณฑลไห่หนาน}} = \text{โควตาที่กำหนด}$$

จำนวนนักศึกษาในมณฑลไห่หนาน

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามโควตา (Quota Sampling) ตามที่กำหนด

มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา	เทียบเป็น%	โควตาที่กำหนด
Haikou University of Economics	23,913	18.47 %	62 คน
Hainan Normal University	36,109	28.72%	93 คน
Hainan Medical University	28,727	19.35 %	73 คน
Sunya University	33,612	29.08 %	86 คน

Qiongzhou University	33,522	28.87 %	86 คน
รวม	43,483	100	400

ขั้นตอนที่ 3 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ทั้ง 5 มหาวิทยาลัย ที่ยินดีให้ความร่วมมือประกอบด้วย

1) Haikou University of Economics	จำนวน 62 คน
2) Hainan Normal University	จำนวน 93 คน
3) Hainan Medical University	จำนวน 33 คน
4) Sunya University	จำนวน 86 คน
5) Qiongzhou University	จำนวน 86 คน

ขั้นตอนที่ 4 เลือกสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการคัดเลือกแบบตามสะดวก (Accident Sampling) โดยผู้วิจัยได้ออกไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งกำหนดเป็นพื้นที่มหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ทั้ง 5 แห่ง ที่เป็นที่ยอมรับและเป็นที่ที่นักศึกษานิยมสมัครเข้ามศึกษา

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และเอกสารเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายปิด (Closed-Ended) และคำถามปลายเปิด (Open-Ended) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ชุดคำถามเกี่ยวกับลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และภูมิลำเนา เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 ชุดคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 ชุดคำถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ ด้านร่างกาย รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านกิจกรรมที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นคำถามแบบมาตราวัดประเมินค่า ชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) ดังนี้

5 หมายถึง มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความต้องการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ชุดคำถามเกี่ยวกับความคาดหวังของนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดจันทบุรี ได้แก่ ความคาดหวังด้านความสามารถในการดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ความคาดหวังด้านศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว ความคาดหวังด้านราคาของแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ความคาดหวังด้านการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และความคาดหวังด้านบุคลากรในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นคำถามแบบมาตรวัดประเมินค่า ชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคาดหวังด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะของงานวิจัย เป็นแบบคำถามปลายเปิดเพื่อให้ นักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จังหวัดจันทบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นอย่างอิสระ

3.2.4 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดและทฤษฎี การศึกษาผลงานที่เกี่ยวข้องเสร็จแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เป็นขั้นตอนหลังจากการสร้างเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นเพื่อความถูกต้อง ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบเครื่องมือ (สุวิมล ติรภานันท์, 2543: 50) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้สอบถามได้นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะ
2. การหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยในการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาได้ดำเนินการโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ กับแบบสอบถามเป็นรายข้อ วิธีการพิจารณาแบบนี้จะเรียกว่า การหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) โดยมีสูตรการการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร } ioc = \frac{\sum r}{n}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ด้วยการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้

+1 ข้อคำถามวัดได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

0 ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 ข้อคำถามวัดไม่ได้ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

การเลือกข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยด้วยค่า IOC โดยใช้เกณฑ์ค่ามากกว่าหรือเทียบเท่า 0.5 สำหรับค่าที่น้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงตามหรือตัดออกไปตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยมี 3 ท่าน ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพิมล สงกระสันต์ รองคณบดีคณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ วรรณประภา คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี พึ่งสำราญ ประธานสาขาวิชานิเทศศาสตร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปฏิกานต์ กิตตินันท์วัฒน์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหมือนฝัน คงสมแสวง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ระหว่างข้อคำถามกับรูปแบบการดำเนินชีวิตและผลกระทบในครั้งนี้ ได้ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.97 (ภาคผนวก ค.)

3. การหาความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยวก่อกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ข้างเคียง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์หาค่าทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามและค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แบบครอนบัค (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งกำหนดว่าจะต้องได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป จึงจะยอมรับว่ามีความเชื่อถือได้

4. การหาคุณภาพของเครื่องมือครั้งนี้ สามารถหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ได้ค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ (α - Coefficient) ในชุดคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล พฤติกรรมการการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไต้หวัน มีค่าเท่ากับ 0.81 ดังนั้น แบบสอบถามชุดนี้จึงมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง (เมื่อได้ตัวเลขจริงจะนำมาใส่)

5. นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วมาปรับแก้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล
6. จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับจริงและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของคุณลักษณะข้อมูล สามารถจำแนกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไต้หวัน กลุ่มเป้าหมายที่ได้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในมณฑลไต้หวันที่จะเกิดขึ้น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และผลกระทบที่เกิดจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไต้หวัน

ในการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการที่ต้องใช้และคำนึงถึงในการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มีการวางแผนงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน จากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง 5 แห่ง ด้วยวิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามตามโควตา (Quota Sampling) (ดำเนินการแล้วข้อ 3.2.2 วิธีการเลือกตัวอย่าง) ในแต่ละมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ให้เป็นตัวแทนนักศึกษาทั้งหมดทั้ง 5 แห่ง รวมจำนวน 400 ตัวอย่าง (คน) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน

- 1) ให้มหาวิทยาลัยต้นสังกัดออกหนังสือขอความอนุเคราะห์และขออนุญาตผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล
- 2) ให้มหาวิทยาลัยต้นสังกัด ประกาศแต่งตั้งผู้ช่วยการวิจัยประจำพื้นที่มหาวิทยาลัย 5 แห่งในมณฑลไห่หนาน และแต่งตั้งผู้ช่วยวิจัยแต่ละมหาวิทยาลัย แต่ละ 8 คน โดยมีผู้วิจัยเป็นหัวหน้าการวิจัยประจำมหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน
- 3) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยที่เป็นพื้นที่การวิจัยทั้ง 5 พื้นที่ และนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนานกลุ่มตัวอย่างเพื่อนัดวัน และเวลาที่เหมาะสมในการแจกแบบสอบถาม

3.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ผ่านการตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูล
3. นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วมาบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลข้อมูลโปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

โดยเกณฑ์การคำนวณความกว้างของอันตรภาคชั้นมี ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของแต่ละอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.8\end{aligned}$$

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาจัดระดับความสำคัญเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

1. ลักษณะทางประชากรของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ใช้สถิติความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ T-test และ F-test เพื่อทดสอบความแตกต่างที่นัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.2.8 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของคำตอบนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อนำเสนอข้อมูลในลักษณะตารางแสดงผล และพรรณนาความตามเนื้อหาที่ได้วิเคราะห์

3.3 การวิจัยคุณภาพ (Qualitative Research)

การศึกษาในขั้นตอนนี้ ใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative method) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

3.3.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในมิติต่างๆ ที่มีความหลากหลาย โดยผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากตัวแทน ดังนี้

1. ภาครัฐ ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย สำนักงานการศึกษามณฑลไห่หนาน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กและเยาวชนมณฑลไห่หนาน รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 คน
2. นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร จำนวน 2 คน
3. ผู้นำนักศึกษาในพื้นที่แต่ละมหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน

เนื่องจากขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน จำนวน 5 มหาวิทยาลัย รวมทั้งหมด 17 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) อันเป็นการเลือกตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกผู้ให้สัมภาษณ์จากตัวแทนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลกระทบจากพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับดูแลเยาวชนที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน เป็นเกณฑ์คัดเลือกซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ทั้งนี้จะเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่สามารถลดผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในด้านต่างๆ ของนักศึกษา โดยใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นและประสบการณ์อย่างอิสระในการตอบคำถามภายใต้กรอบวัตถุประสงค์และแนวคำถามนำวิจัย

3.3.3 เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ประกอบไปด้วย

1. อธิการบดี Haikou University of Economics
2. อธิการบดี Hainan Normal University
3. อธิการบดี Hainan Medical University
4. อธิการบดี Sunya University
5. อธิการบดี Qiongzhou University

6. ผู้อำนวยการสำนักการศึกษามณฑลไห่หนาน
7. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเด็กและเยาวชนมณฑลไห่หนาน

3.3.4 ตัวแทนภาคเอกชน ประกอบไปด้วย

1. ประธานสมาคมผู้ประกอบการ Haikou University of Economics
2. ประธานสมาคมผู้ประกอบการ Hainan Normal University
3. ประธานสมาคมผู้ประกอบการ Hainan Medical University
4. ประธานสมาคมผู้ประกอบการ Sunya University
5. ประธานสมาคมผู้ประกอบการ Qiongzhou University

3.3.5 ตัวแทนนักวิชาการ ประกอบไปด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร คือ รองศาสตราจารย์ ดร. สายใจ ทั้นการ อาจารย์ประจำคณะ นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
2. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุทธินันท์ โสทธิวิธิ ผู้อำนวยการสำนักบริการ วิชาการ อาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ พัฒนอิทธิกุล คณบดี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
4. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชา หน่อเงิน รองคณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญทริกา สุขมะนา ผู้ช่วย อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
6. ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยว คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันท์ภัคร บุร ขจรกุล อาจารย์ประจำหลักสูตรการท่องเที่ยวและธุรกิจโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราช ภัฏรำไพพรรณี

3.3.6 ผู้นำนักศึกษาในพื้นที่ประกอบด้วย

1. ผู้นำนักศึกษา Haikou University of Economics
2. ผู้นำนักศึกษา Hainan Normal University
3. ผู้นำนักศึกษา Hainan Medical University
4. ผู้นำนักศึกษา Sunya University
5. ผู้นำนักศึกษา Qiongzhou University

3.3.7 วิธีการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการเลือกแบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด มี ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อน จุดมุ่งหมายหลักของการเลือกตัวผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบบนี้ไม่ใช่เพื่อได้กลุ่มที่เป็นตัวแทน แต่เพื่อที่จะได้ตัวแทนที่เหมาะสมที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ สำหรับแนวคิด จุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา (ชาย โพธิ์สิตา, 2550) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เลือกมีลักษณะเป็น “Information-

rich case” คือ มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมีความหมายต่อจุดมุ่งหมายหลักของการวิจัย เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด

3.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลคือ ใช้แนวคำถามในการสัมภาษณ์ (Interviewing)

โดยขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเรื่อง ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพพื้นที่ บริบท สิ่งแวดล้อม การสื่อสาร หน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในมหาวิทยาลัย 5 แห่ง ในมณฑลไห่หนาน
2. สร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ในประเด็นด้านพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และแนวทางการลดผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน
3. นำแนวคำถามในการสัมภาษณ์ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว
4. นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสื่อสาร ด้านการบริหาร และด้านการบริหารจัดการปัญหาจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องเพื่อปรับปรุงและแก้ไขแนวคำถามในการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ตามหลักวิชาการวิจัย
5. จัดพิมพ์แนวคำถามในการวิจัย และนำแนวคำถามในการวิจัยไปใช้ในการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญต่อไป

3.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเปิดกว้างเป็นการสัมภาษณ์ไม่จำกัดคำตอบเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลดังนี้

1. การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth interview) ใช้การสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยได้ทำการลงพื้นที่มหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน ทั้ง 5 มหาวิทยาลัยในมณฑลไห่หนาน เพื่อไปพบกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและอธิบายถึงความเป็นมา ความสำคัญ วัตถุประสงค์และประโยชน์ของงานวิจัย อีกทั้งผู้วิจัยได้พูดคุยแบบเป็นกันเองและใช้ภาษาในการสื่อสารที่เข้าใจง่ายเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน นำไปสู่การสร้างความร่วมมือที่ดีในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้จัดทำตารางการนัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลักเพื่อจะทำการสัมภาษณ์ข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในครั้งต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์แบบอุปมัย (Induction Analysis) จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และตีความเพื่อสร้างข้อสรุป โดยอาจมีการแบ่งประเภทตามเนื้อหาของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วเปรียบเทียบเนื้อหาประเภทต่างๆ เข้าด้วยกัน

3. การตรวจสอบข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลเพื่อให้เกิดความถูกต้องด้วยวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล(Methodological Triangulation) และตรวจสอบข้อมูลสามเส้าด้านแนวคิดทฤษฎี โดยการใช้ข้อมูลที่ได้จากเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) และการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการอธิบายทบทวนข้อมูลหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จอีก 1 ครั้ง และการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่เหมือนกันไว้ในกลุ่มประเภทเดียวกัน และใช้ทฤษฎีทางการสื่อสาร คือ องค์ประกอบทางการสื่อสาร ได้แก่ ผู้ส่งสาร สาร สื่อ ผู้รับสาร ผลสะท้อนกลับ มาวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อเป็นการยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3.3.7 การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยมีการนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการสรุปข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลการวิจัยในรูปแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) จากการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และนำผลการวิจัยมาจัดทำ "แนวทางการลดผลกระทบจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยในมหาวิทยาลัยในมณฑลไต้หวัน" ต่อไป